

European Monitoring Centre
for Drugs and Drug Addiction

European Drug Report

Trends and Developments

Ιωάννα Γιασεμή

Προϊστάμενη Τμήματος Παρακολούθησης/ ΕΚΤΕΠΝ

Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Ευρωπαϊκή Έκθεση για τα Ναρκωτικά 2023

EDR 2023: η κατάσταση στην Ευρώπη 2023

Η **διαθεσιμότητα** των περισσότερων ουσιών παραμένει υψηλή

Μεγαλύτερη **ποικιλομορφία** στην προσφορά και τη χρήση δημιουργεί νέες προκλήσεις

Οι τεκμηριωμένες **απαντήσεις** μπορούν να αποβούν αποτελεσματικές, αλλά συχνά δεν είναι επαρκώς διαθέσιμες

EDR 2023: κύρια μηνύματα

Ο αντίκτυπος της χρήσης παράνομων ουσιών παρατηρείται σχεδόν **παντού** στην κοινωνία μας

Σχεδόν **οτιδήποτε** με ψυχοδραστικές ιδιότητες μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ναρκωτικό

Όλοι μπορεί να επηρεαστούν, είτε άμεσα, είτε έμμεσα

EDR 2023: Αυξανόμενη ανάγκη για εφαρμογή τεκμηριωμένων μέτρων πρόληψης

Πρόληψη: διακοπή ή καθυστέρηση της χρήσης, αποφυγή ανάπτυξης διαταραχών που σχετίζεται με τη χρήση

Μη αποτελεσματικές κάποιες προσεγγίσεις, ενδιαφέρον για **εφαρμογή τεκμηριωμένων προγραμμάτων πρόληψης**

- **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πρόληψης (European Prevention Curriculum)**

- **Xchange:** ευρωπαϊκό ηλεκτρονικό μητρώο αξιολογημένων παρεμβάσεων πρόληψης

European Monitoring Centre
for Drugs and Drug Addiction

MANUALS EN

ISSN 1725-339X

European Prevention Curriculum

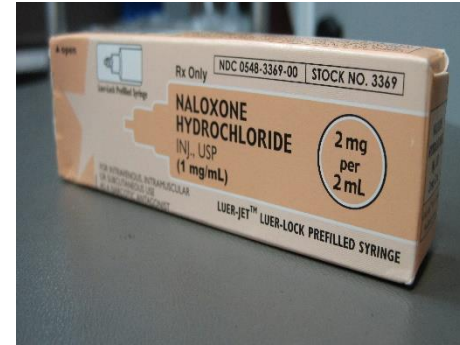
A handbook for decision-makers, opinion-makers
and policy-makers in science-based prevention
of substance use

11

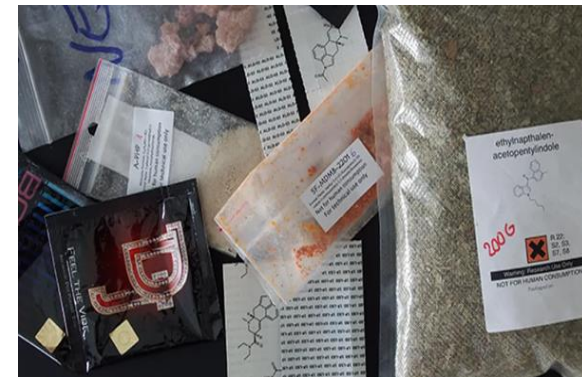
EDR 2023: Υπηρεσίες μείωσης της βλάβης - ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης

- **Οξείες και χρόνιες βλάβες:** μέτρα μείωση της βλάβης ως αναπόσπαστο κομμάτι υγειονομικής περίθαλψης
- **2022:** όλα τα ΚΜ παρέχουν προγράμματα ανταλλαγής συριγγών και θεραπεία με αγωνιστές οπιοειδών
- **Νεότερες υπηρεσίες:** drug checking (12), take-home naloxone (16), χώροι/ δωμάτια εποπτευόμενης χρήσης (10)
- **Έρευνες και μελέτες αξιολόγησης:** ανάγκη ενίσχυσης βάσης τεκμηρίωσης

EDR 2023: Ανάγκη ενίσχυσης τοξικολογικών και εγκληματικών δεδομένων

- **Αυξανόμενη σημασία:** συνθετικές και νέες ουσίες, νέοι τρόποι παραγωγής ουσιών, βλάβες από αλληλεπιδράσεις μεταξύ ουσιών
- Ανησυχίες σχετικά με εντοπισμό συνθετικών κανναβινοειδών μαζί με φυσικά σε φυτικό υλικό
- **Δεδομένα τοξικολογίας και εγκληματολογίας:** απαραίτητα για την κατανόηση της αγοράς ναρκωτικών και επιπτώσεων στην υγεία – επί του παρόντος δεν είναι επαρκώς διαθέσιμα
- **2024: νέος Οργανισμός της ΕΕ για τα Ναρκωτικά** - δημιουργία ευρωπαϊκού δικτύου

EDR 2023: Συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία για την κατάσταση των ναρκωτικών στην Ευρώπη

- **Ρωσική εισβολή:** η χώρα παραμένει στη δίνη μιας ανθρωπιστικής κρίσης
- **Υγειονομική περίθαλψη, θεραπεία:** δυσκολίες στην παροχή/ πρόσβαση
- **Συνέχιση της θεραπείας:** παροχή θεραπείας με αγωνιστές οπιοειδών από το Υπ. Υγείας σε συνεργασία με ΜΚΟ
- **Ανάγκες εκτοπισμένων ατόμων με θέματα χρήσης ουσιών:** παροχή πρόσβασης σε γλωσσικές υπηρεσίες, καθώς και η αναγνώριση της παράλληλης ανάγκης παροχής στέγασσης, κοινωνικής πρόνοιας και στήριξης για τη φροντίδα των παιδιών
- **Δυσκολίες στην εκτίμηση συνεπειών:** μείωση της διαθεσιμότητας ηρωίνης, παραγωγή και χρήση συνθετικών ουσιών λιγότερο επηρεασμένη, αλλαγή στις οδούς διακίνησης προς την Ευρώπη

Κάνναβη: νέες προκλήσεις για την πολιτική και την πρακτική

Πολιτικές για την κάνναβη:

- έλεγχος της παράνομης κάνναβης
- ρύθμιση ορισμένων μορφών κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς
- εμφάνιση εμπορικών προϊόντων που περιέχουν παράγωγα φυτών κάνναβης

Ρυθμιστικό πλαίσιο: αλλαγή πολιτικής προσέγγισης ορισμένων ΚΜ όσον αφορά την ψυχαγωγική χρήση κάνναβης - Μάλτα, Γερμανία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία, Τσεχία, Ελβετία

Κάνναβη για ιατρικούς σκοπούς: επιτρέπεται στα περισσότερα ΚΜ

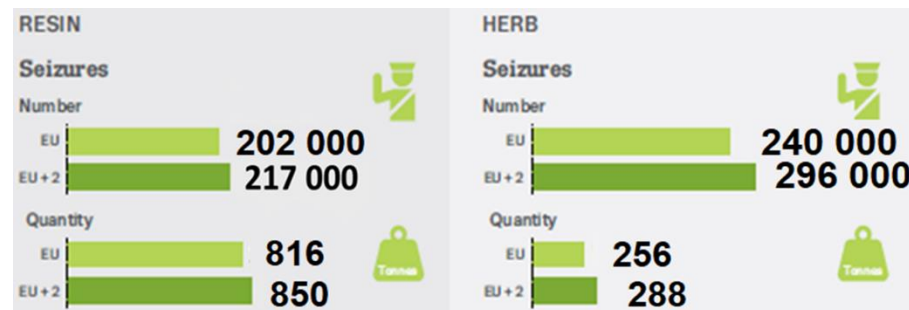

Αλλαγή πολιτικής: ανάγκη αξιολόγησης των επιπτώσεων

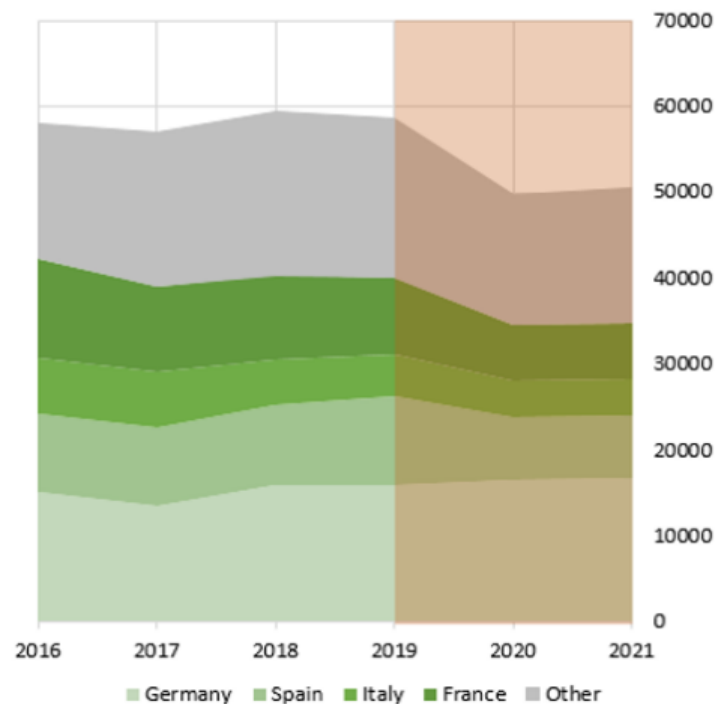

EDR 2023: Κατανόηση των επιπτώσεων στη δημόσια υγεία της υψηλής διαθεσιμότητας και της χρήσης προϊόντων κάνναβης

- **Επικράτηση της χρήσης:** 15.1% των νεαρών ενηλίκων 15-34 ετών έκαναν χρήση κάνναβης τον τελευταίο χρόνο
- **Κατασχέσεις το 2021 στην ΕΕ:** 816 τόνοι ρητίνης κάνναβης και 256 τόνοι φυτικής κάνναβης
- **Δραστικότητα σε THC:** ρητίνη (20 %) διπλάσια από την φυτική (9.5 %)
- **Θεραπεία:** 97 000 άτομα, 55 000 αναζήτηση θεραπείας για πρώτη φορά – μείωση κατά την πανδημία
- **Προϊόντα κάνναβης:** εκχυλίσματα και βρώσιμα προϊόντα (υψηλή περιεκτικότητα σε THC), προϊόντα CBD (χαμηλή περιεκτικότητα σε THC)

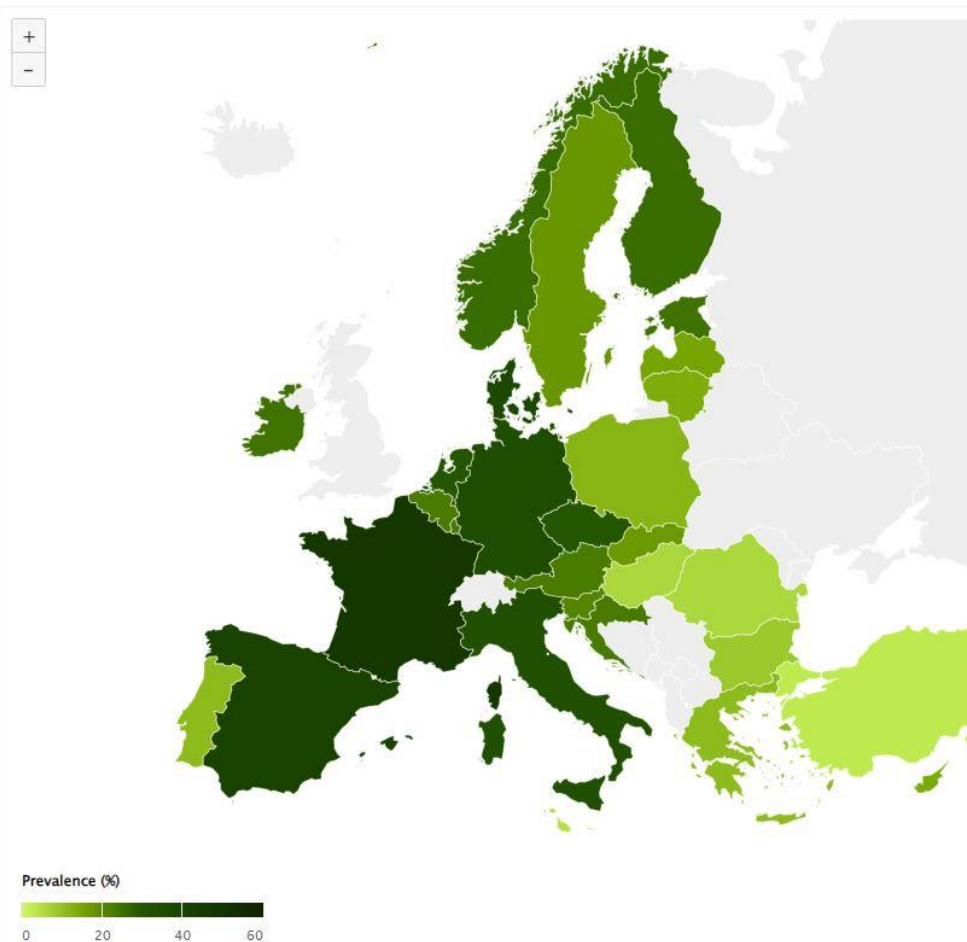

Trends in first-time cannabis treatment entrants

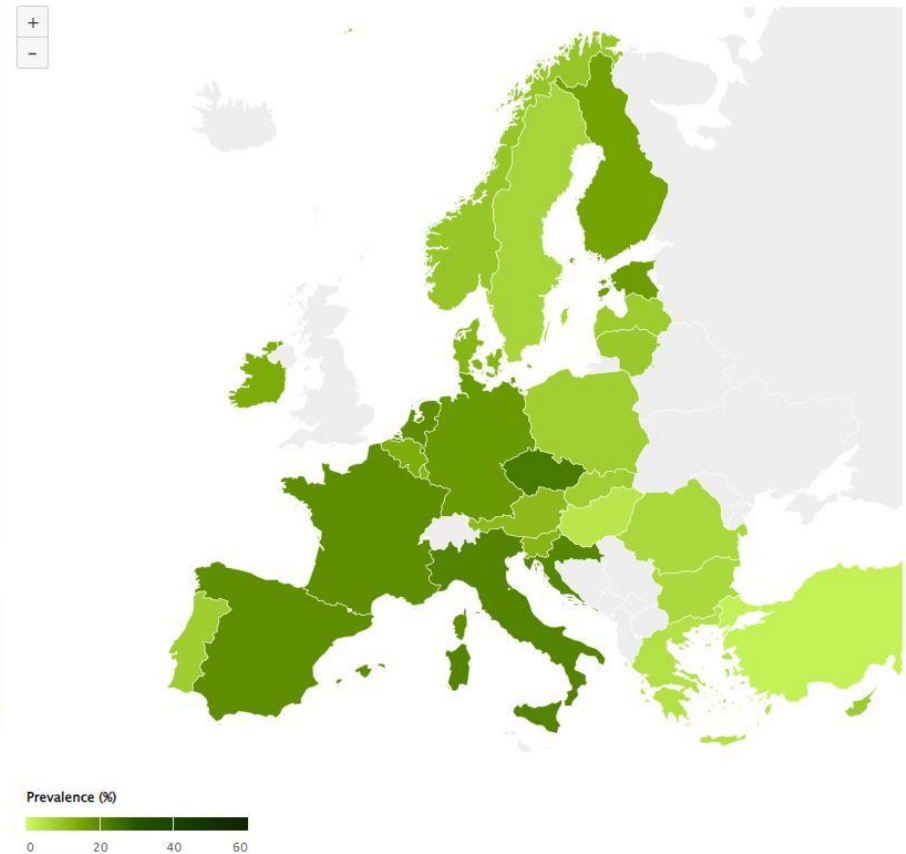

EDR 2023: χρήση κάνναβης

Χρήση έστω και μια φορά: ενήλικες (15-64)

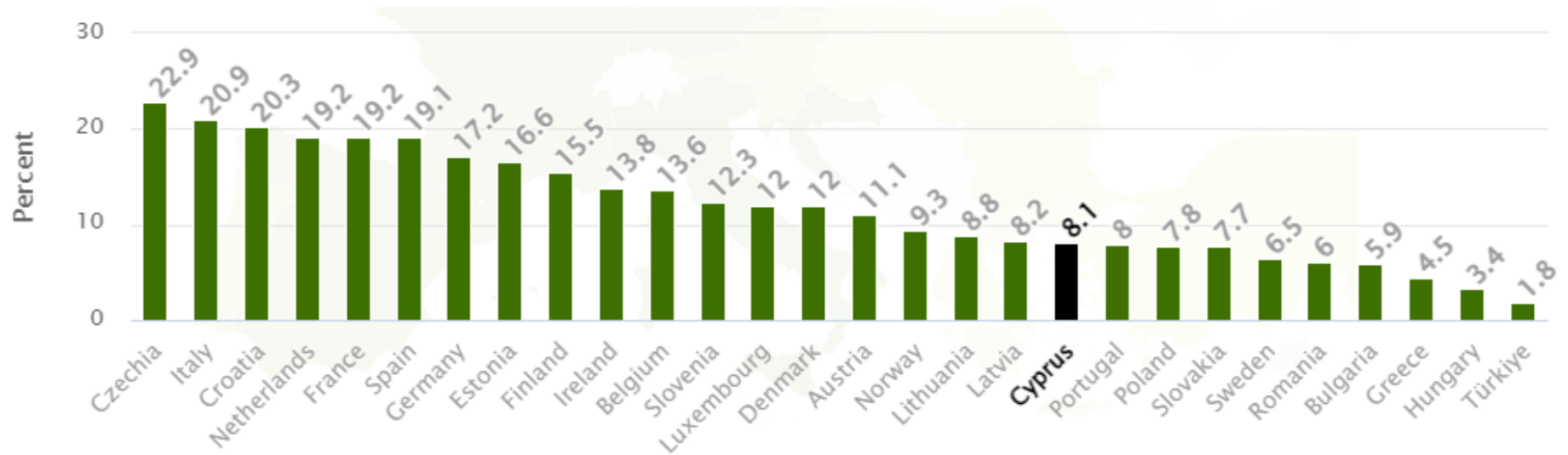

Χρήση κατά τον τελευταίο χρόνο: νεαροί ενήλικες (15-34)

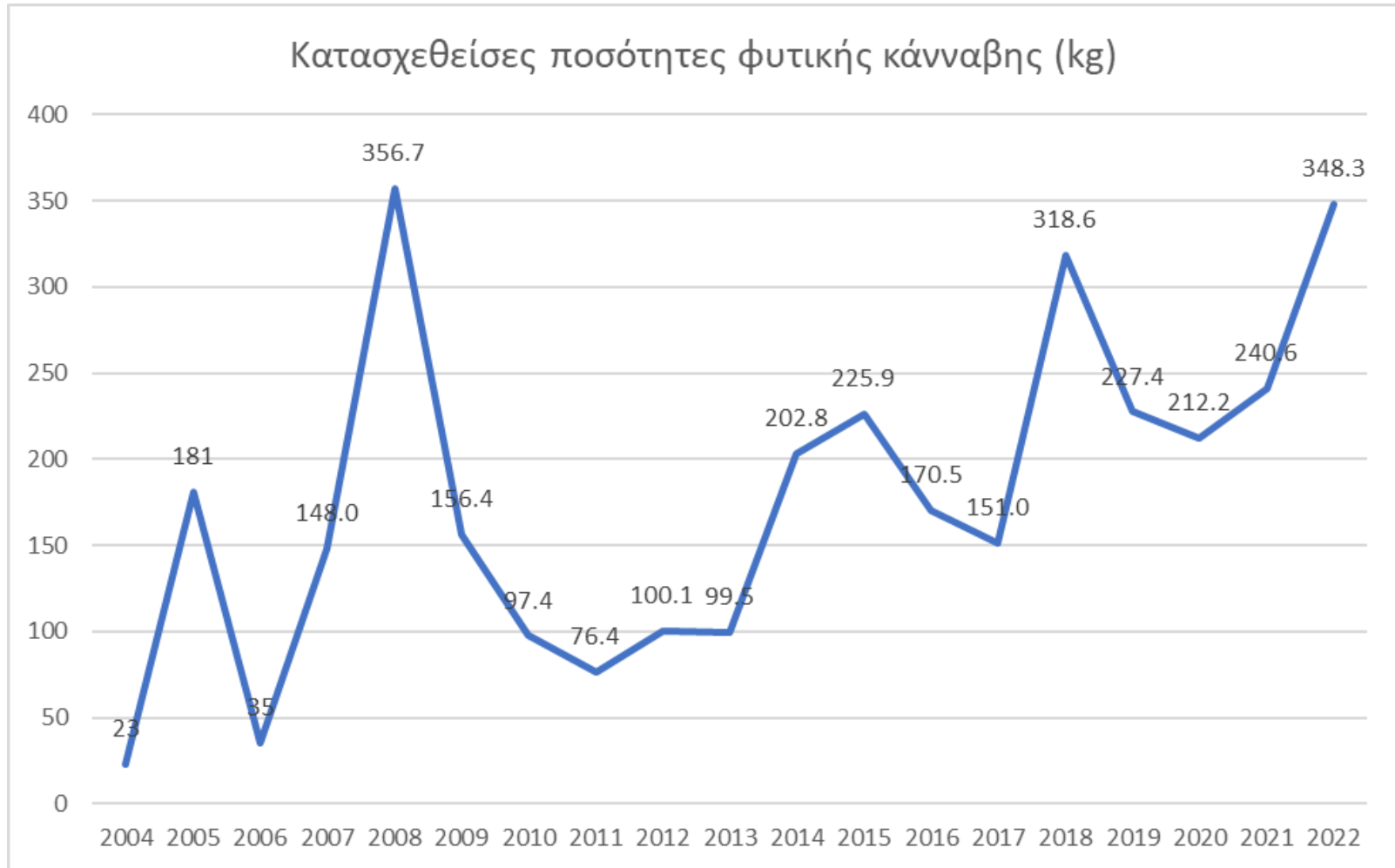

EDR 2023: χρήση κάνναβης

Χρήση κατά τον τελευταίο χρόνο: νεαροί ενήλικες (15-34)

EDR 2023: κατασχέσεις κάνναβης

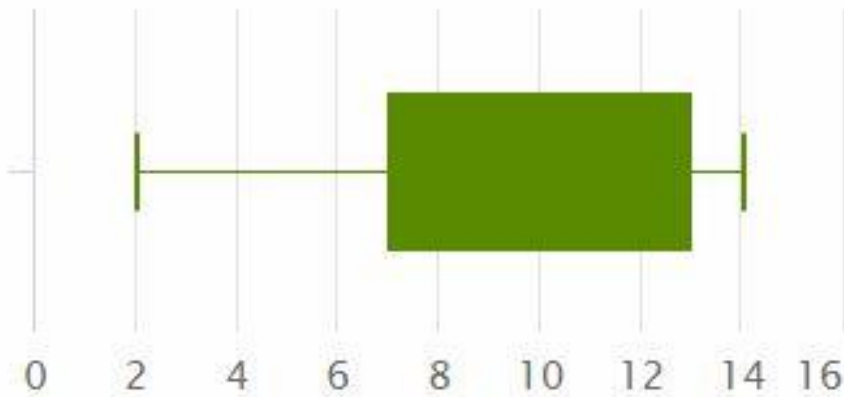

EDR 2023: τιμές και δραστικότητα κάνναβης

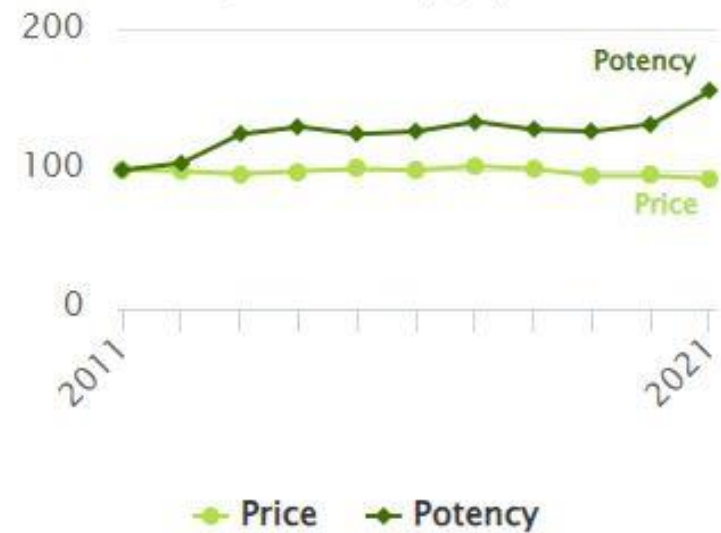
Δραστικότητα κάνναβης στην ΕΕ (%)

Δραστικότητα και τιμή κάνναβης στην ΕΕ

Herbal: Potency retail (% THC) (EU)

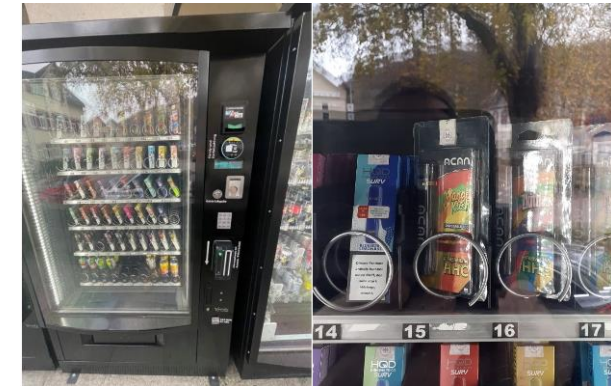

Herbal: Indexed trends, retail (2011=100) (EU)

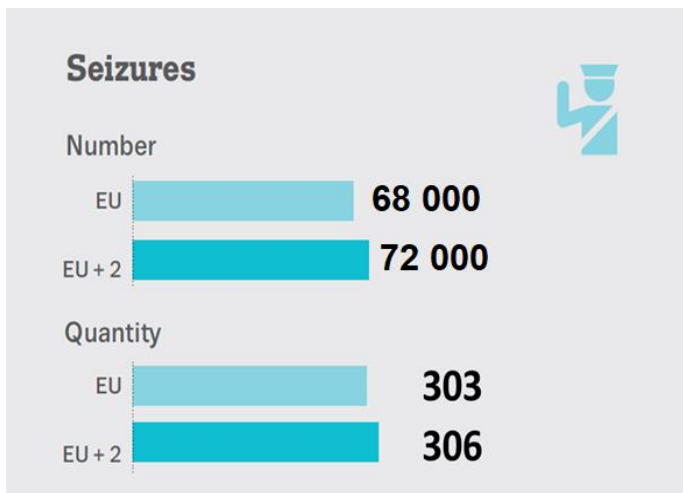

EDR 2023: ΗHC – το πρώτο ημισυνθετικό κανναβινοειδές εμφανίζεται στην ευρωπαϊκή αγορά παράνομων ουσιών

- Ποικιλομορφία στην αγορά κάνναβης - περαιτέρω τον Μάιο του 2022 εμφάνιση τον Μάιο του 2022 του ΗHC
- Μέχρι τον Δεκέμβριο 2022 καταγράφηκε σε 19 ΚΜ
- Διαθεσιμότητα: προώθηση και πώληση ως «νόμιμης» κάνναβης

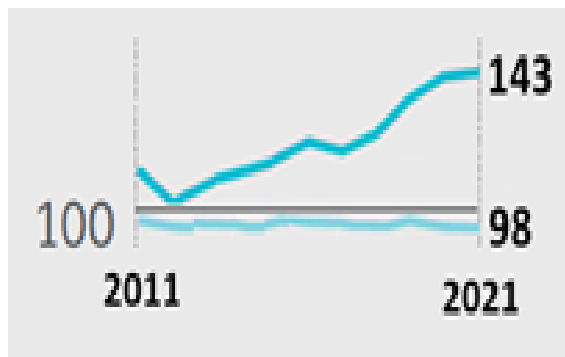

EDR 2023: κοκαΐνη - Ιστορικά υψηλά επίπεδα όσον αφορά τη διαθεσιμότητα της

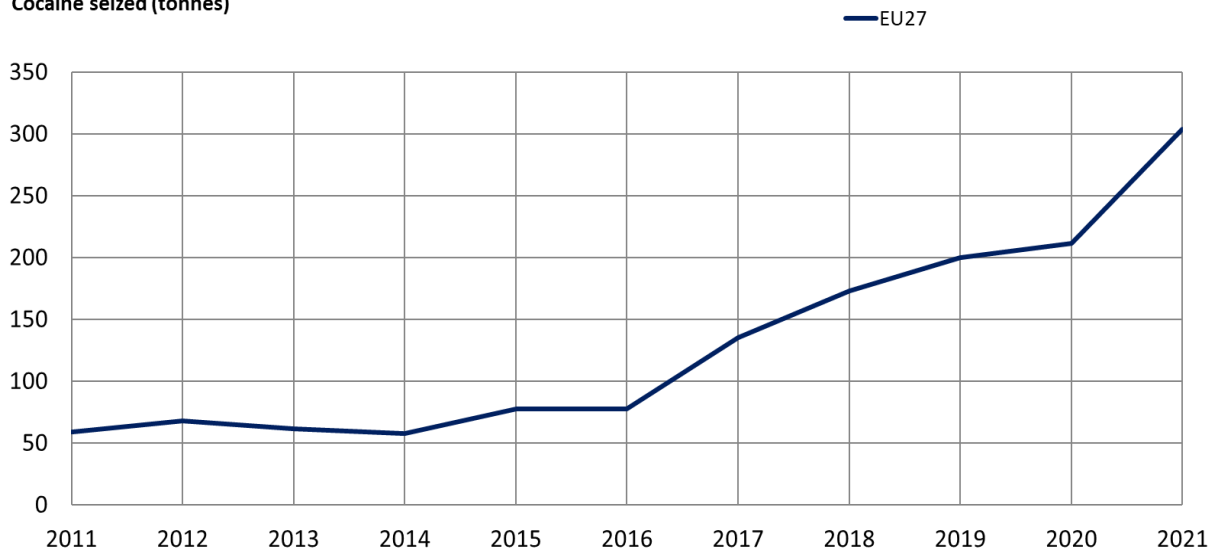

Indexed trends

Retail price and purity

Cocaine seized (tonnes)

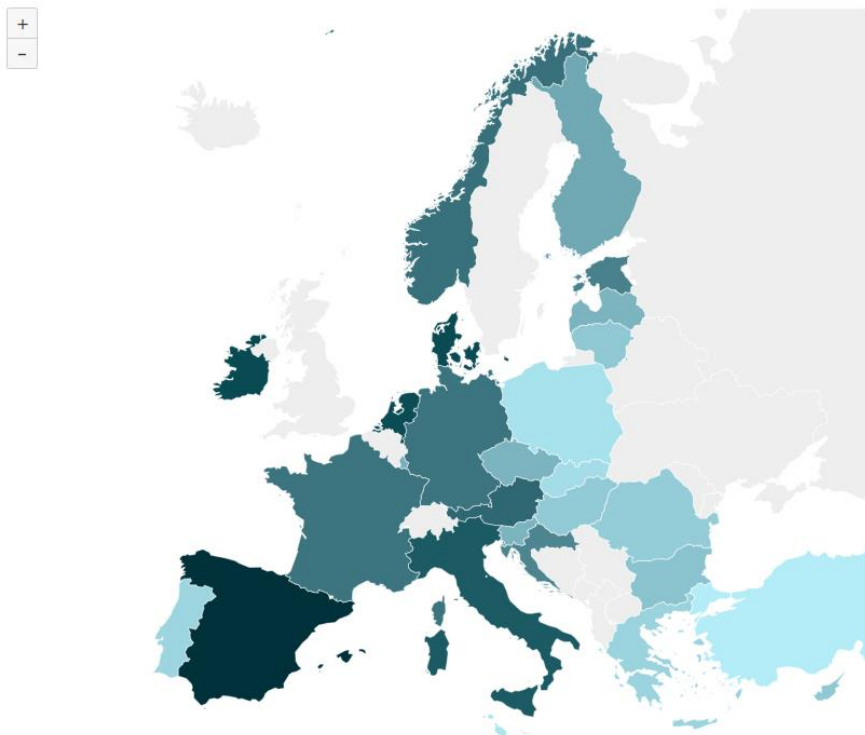
EDR 2023: Ολοένα και περισσότερα στοιχεία αποδεικνύουν τον αρνητικό αντίκτυπο της υψηλής διαθεσιμότητας της κοκαΐνης

- **Δεύτερη πιο συχνά αναφερόμενη ουσία:** ανάμεσα σε άτομα που αναζητούν θεραπεία για πρώτη φορά και στα ΤΑΕΠ το έτος 2021
- **Θάνατοι:** εντοπίστηκε στο 1/5 των υπερβολικών δόσεων το 2021
- **Αρνητικές συνέπειες:** συχνή χρήση συνδέεται με σωματικές και ψυχιατρικές διαταραχές, ενέσιμη χρήση αυξάνει τον κίνδυνο λοίμωξης από HIV και HCV

EDR 2023: Επικράτηση της χρήσης κοκαΐνης

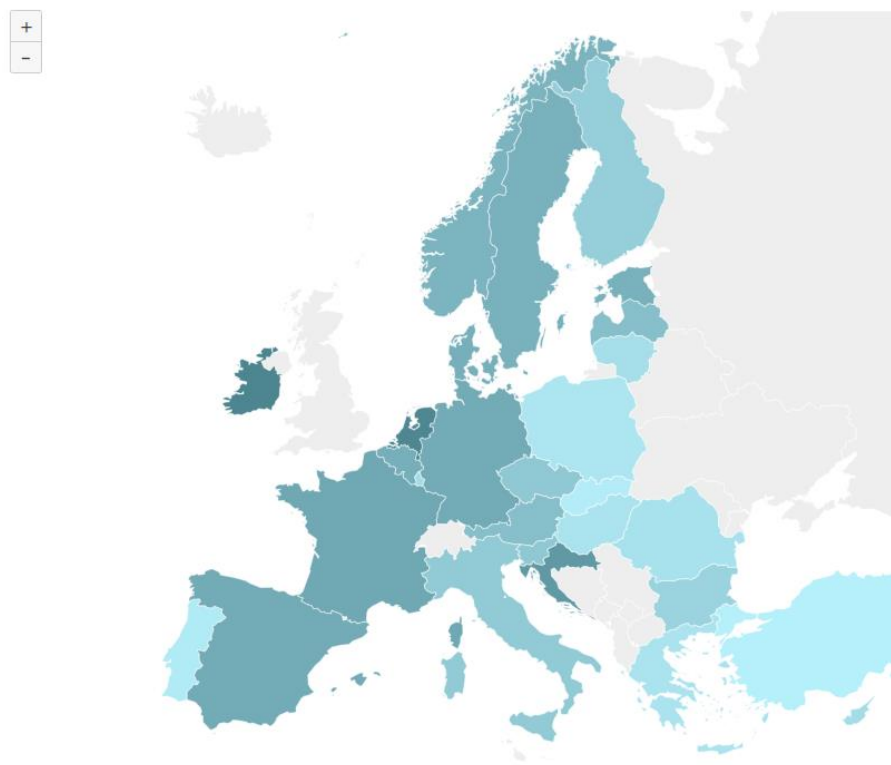
Χρήση έστω και μια φορά: ενήλικες (15-64)

Prevalence (%)

0 5 10 15

Χρήση κατά τον τελευταίο χρόνο: νεαροί ενήλικες (15-34)

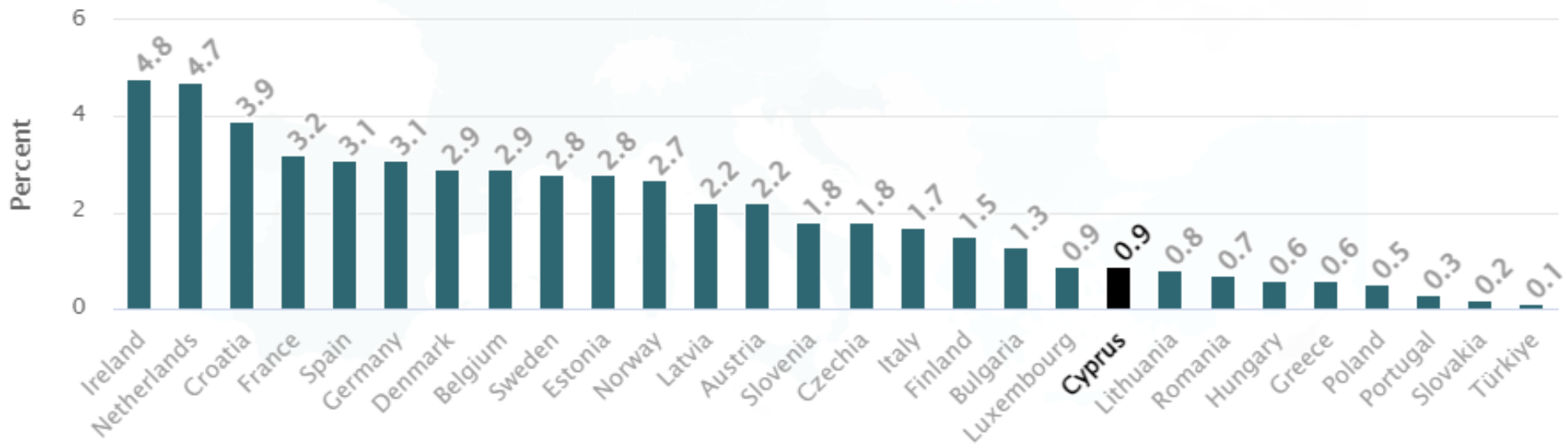
Prevalence (%)

0 5 10 15

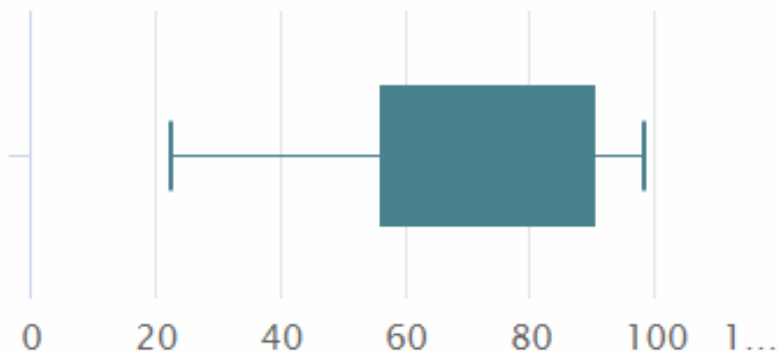
EDR 2023: Επικράτηση της χρήσης κοκαΐνης

Χρήση κατά τον τελευταίο χρόνο: νεαροί ενήλικες (15-34)

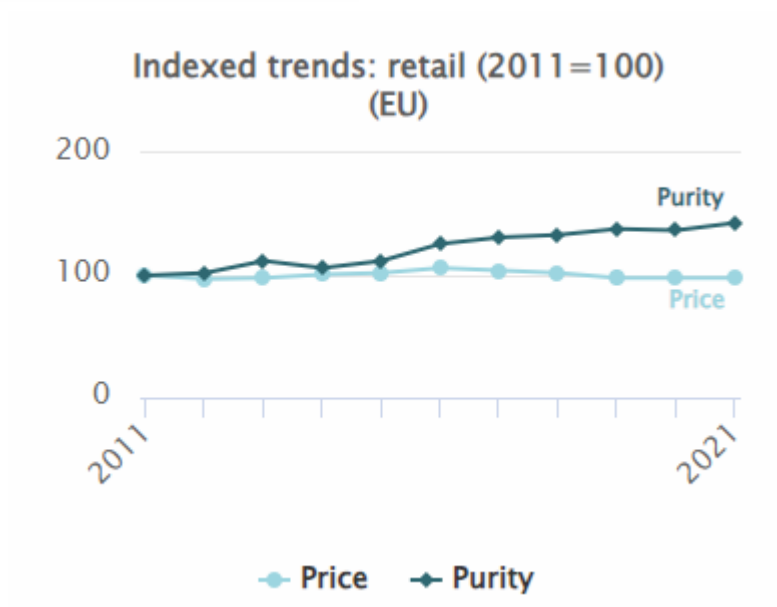
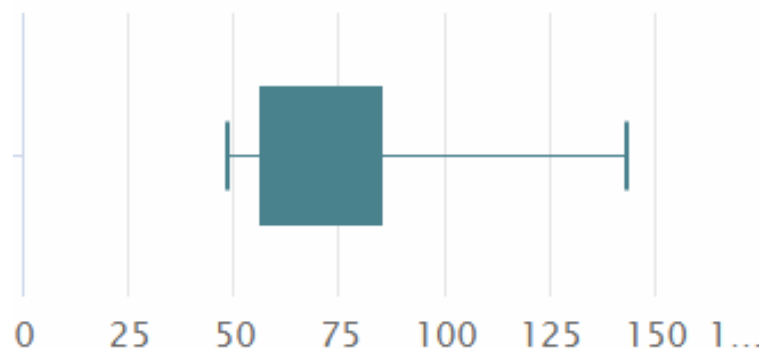

EDR 2023: Κοκαΐνη

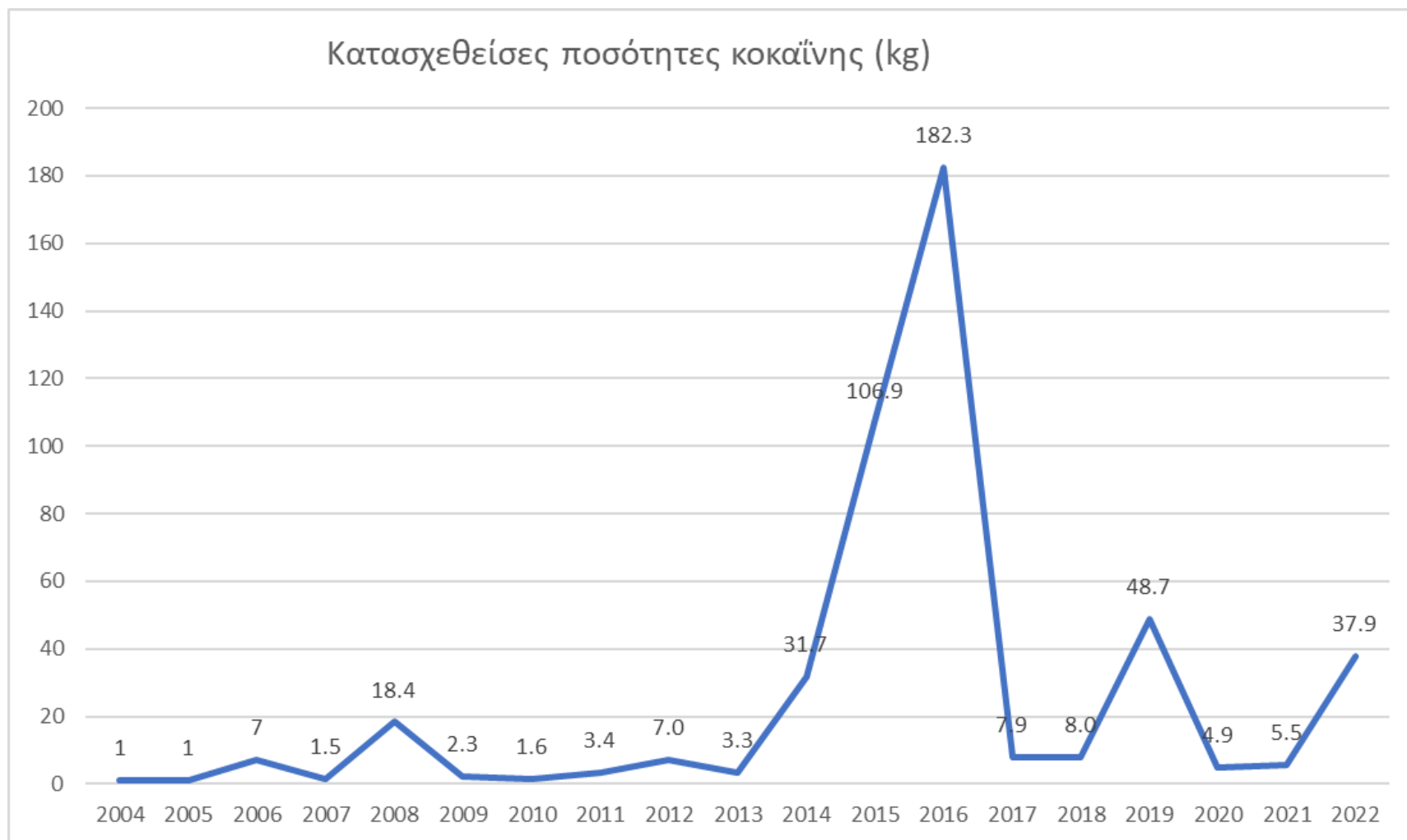
Cocaine: Price retail (EUR/g) (EU)

Cocaine: Purity (%) (EU)

EDR 2023: Κατασχέσεις κοκαΐνης

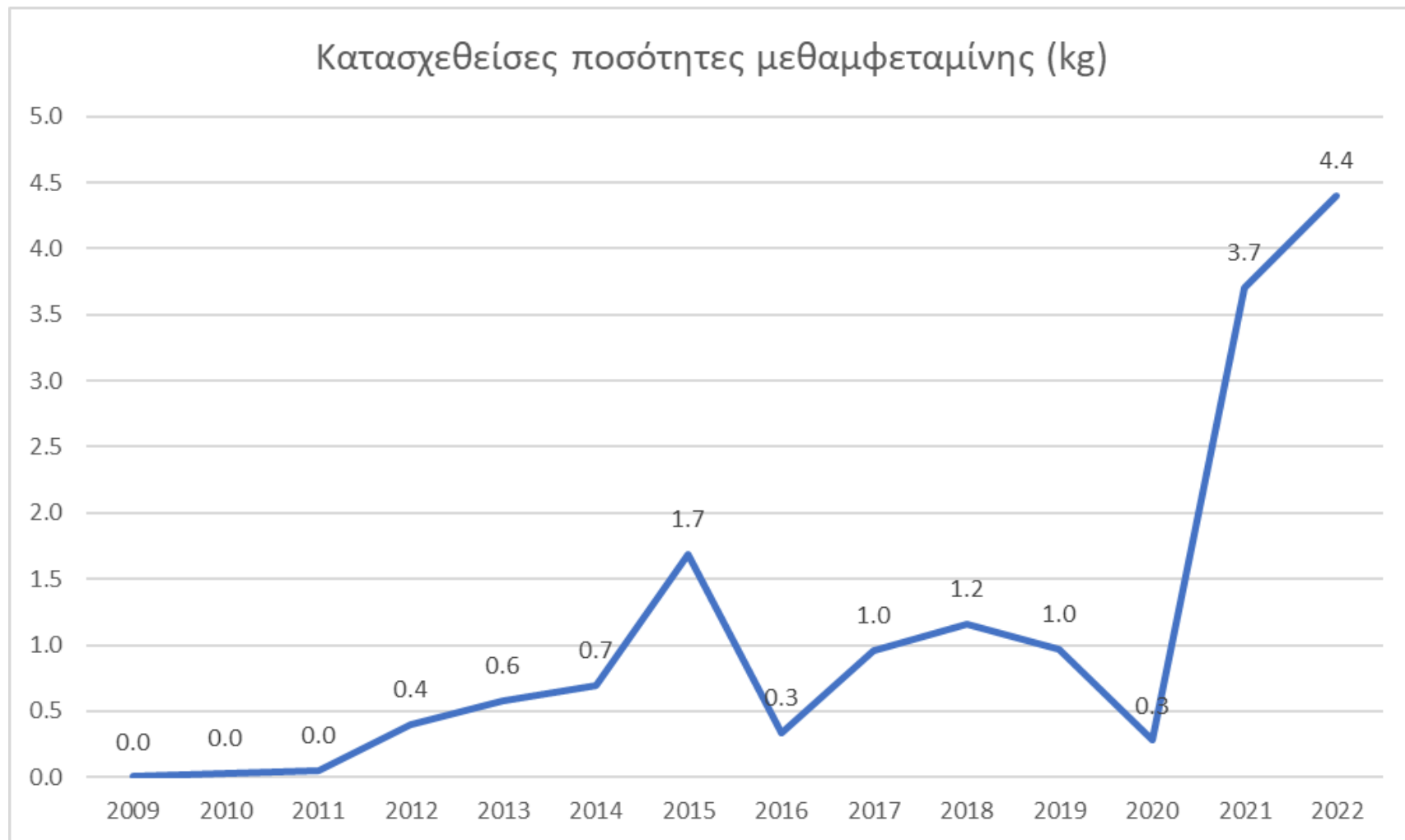

EDR 2023: Διεγερτικά

- **Συνθετικά διεγερτικά** – μεγαλύτερη ποικιλομορφία στην αγορά παράνομων ουσιών που συνδέεται με κινδύνους για τη δημόσια υγεία
- **Υψηλότερος βαθμός** αναγνώρισης του ρόλου που **διαδραματίζουν οι διεγερτικές ουσίες στις βλάβες** που συνδέονται με την ενέσιμη χρήση ναρκωτικών

EDR 2023: Κατασχέσεις μεθαμφεταμίνης

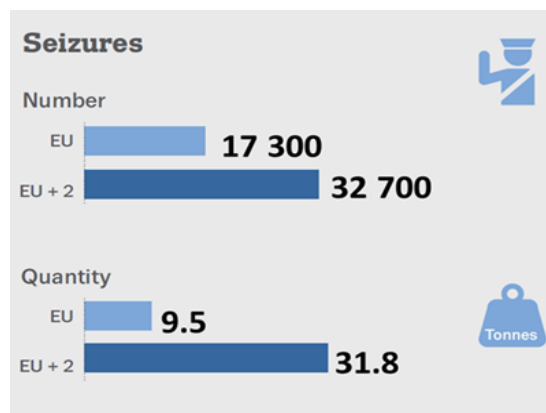
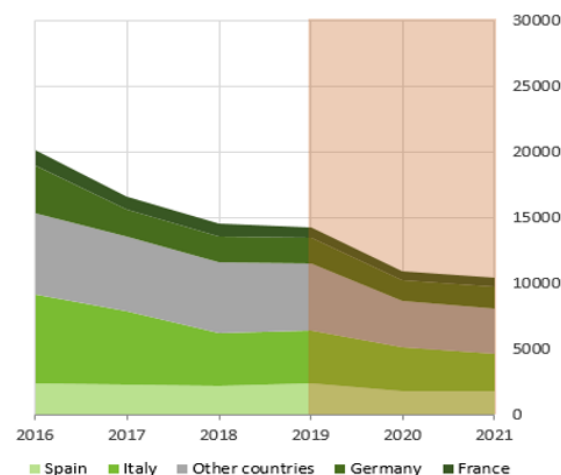
EDR 2023: Μεγαλύτερη ποικιλομορφία στη διαθεσιμότητα και τη χρήση ουσιών

- **Κεταμίνη:** ενδείξεις ότι έχει καθιερωθεί ως ουσία που προτιμούν ορισμένες ομάδες
- Ανησυχίες για την υγεία που προκαλούνται από τη **χρήση υποξειδίου του αζώτου** από τους νέους
- Πιθανές αρνητικές συνέπειες του αυξανόμενου ενδιαφέροντος για τις **θεραπευτικές δυνατότητες των ψυχεδελικών ουσιών**

EDR 2023: Ηρωίνη

- **Θάνατοι:** εντοπισμός οπιοειδών στο 74% των θανάτων από υπερβολική δόση
- **Επικράτηση της χρήσης:** 0.33 % του πληθυσμού ή 1 εκατομμύριο ατόμων έκαναν χρήση οπιοειδών το έτος 2021
- **Αναζήτηση θεραπείας για πρώτη φορά:** ηρωίνη ως κύρια ουσία για 10 000 (74 %) από 16 000 ατόμων που αναζητούν θεραπεία για πρώτη φορά λόγω οπιοειδών
- **Κατασχέσεις ηρωίνης :** διπλασιάστηκαν το έτος 2021 (9.5 τόνοι σε σχέση με 4.4 τόνους το 2020) στην ΕΕ

EDR 2023: Νέα συνθετικά οπιοειδή

- **Βόρεια Αμερική:** τα παράγωγα φαιντανύλης έχουν εκτοπίσει τα συνταγογραφούμενα οπιοειδή και την ηρωίνη, και έχουν καταστεί η κύρια αιτία της επιδημίας των θανάτων
- **Νέα συνθετικά οπιοειδή στην ΕΕ:** σε ορισμένες χώρες της βόρειας Ευρώπης και της Βαλτικής
- **ΣΕΠ:** 74 νέα συνθετικά οπιοειδή εντοπίστηκαν από το 2009

EDR 2023: Η Ευρώπη πρέπει να προετοιμαστεί για τις πιθανές επιπτώσεις της απαγόρευσης της καλλιέργειας της παπαρούνας στο Αφγανιστάν

- **Παραγωγή: Αφγανιστάν** ο μεγαλύτερος στον κόσμο παραγωγός παράνομου οπίου και ηρωίνης
- **2022 απαγόρευση καλλιέργειας οπίου:** η καλλιέργεια αυξήθηκε κατά ένα τρίτο το 2022, με ενδείξεις για μειωμένη καλλιέργεια το 2023
- **Επιπτώσεις για την Ευρώπη:** διατήρηση της απαγόρευσης ενδέχεται να οδηγήσει στη μείωση της διαθεσιμότητας της, αλλάζοντας τα πρότυπα χρήσης οπιοειδών
- **Προετοιμασία:** αυξημένη ζήτηση θεραπείας, αυξημένη ζήτηση συνθετικών οπιοειδών
- **Τρόποι ανταπόκρισης:** αύξηση της διαθεσιμότητας της θεραπείας, την αναθεώρηση στρατηγικών μείωσης της βλάβης, περιορισμός της προσφοράς συνθετικών οπιοειδών

EDR 2023: Ανάγκη ενίσχυσης υπηρεσιών για την μείωση της επιβάρυνσης από λοιμώδη νοσήματα

Κίνδυνοι ενέσιμης χρήσης: ΗΒV/ ΗCV και HIV;

Μείωση νέων λοιμώξεων ενδέχεται να συνδέεται με καθυστέρηση στη διάγνωση λόγω διακοπής εξετάσεων κατά την πανδημία COVID

Στόχοι ΠΟΥ: μόνο 5 χώρες διέμεναν 200 σύριγγες ανά άτομο (ενέσιμη χρήση) με 40 % του πληθυσμού των χρηστών οπιούχων σε θεραπεία με αγωνιστές οπιοειδών

Επικράτηση της χρήσης οπιοειδών: 0.34 % του πληθυσμού των ενηλίκων στην Ευρώπη που αντιστοιχεί σε 1 εκατομμύριο (92021)

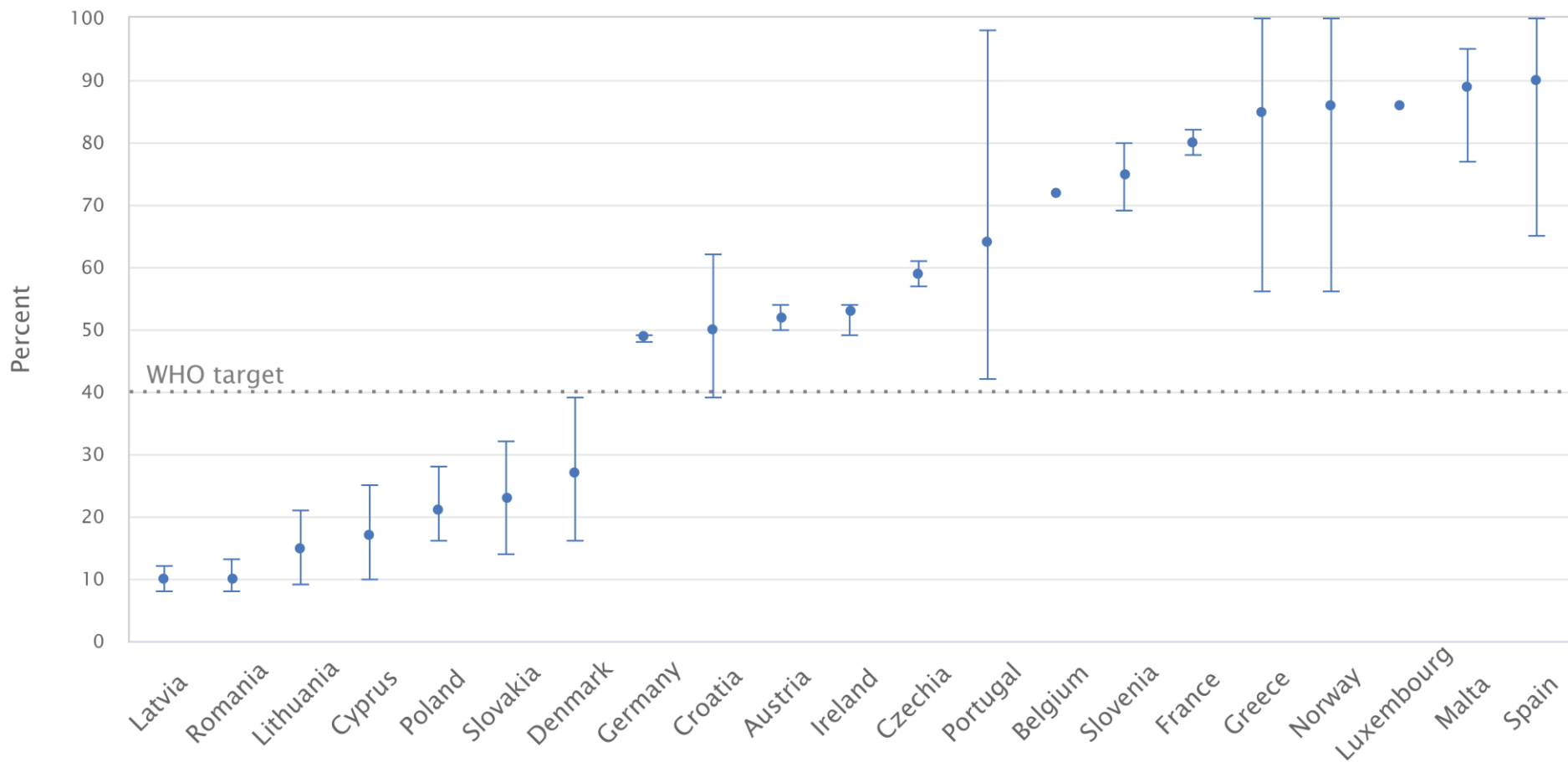
Θεραπεία με αγωνιστές οπιοειδών : 511 000 άτομα το 2021

Πρόσβαση στις υπηρεσίες: σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών

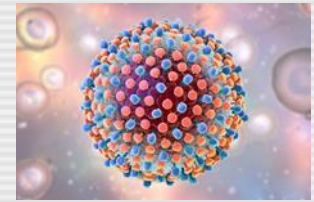

EDR 2023: Ηρωίνη

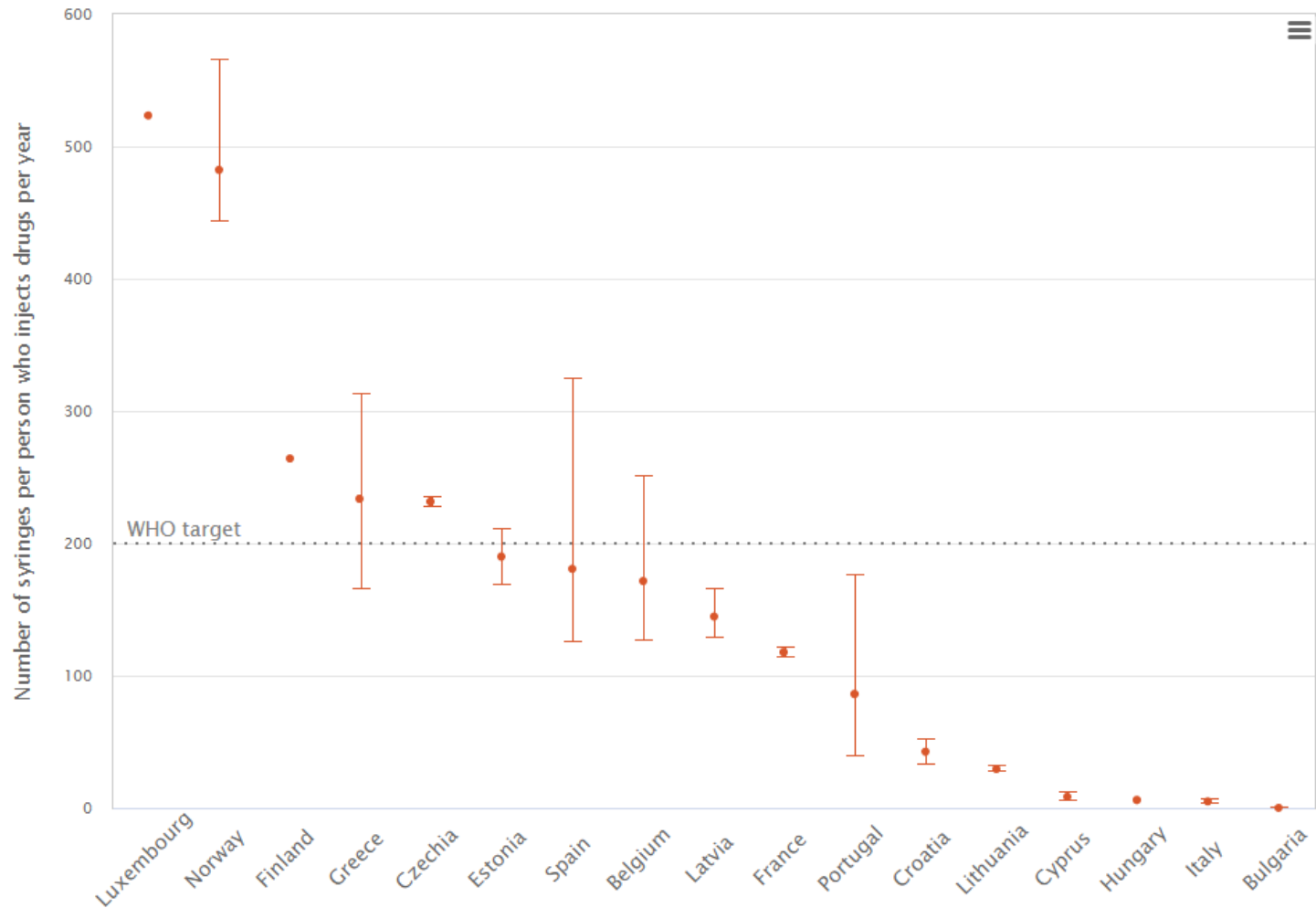
Ποσοστό ατόμων με προβληματική χρήση οπιοειδών που λαμβάνουν θεραπεία με αγωνιστές οπιοειδών

EDR 2023: Λοιμώδη νοσήματα

Αριθμός βελόνων/ συριγγών που διανέμονται ανά άτομο που κάνει ενέσιμη χρήση

EDR 2023: Λοιμώδη νοσήματα

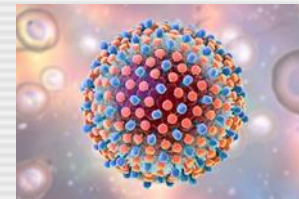
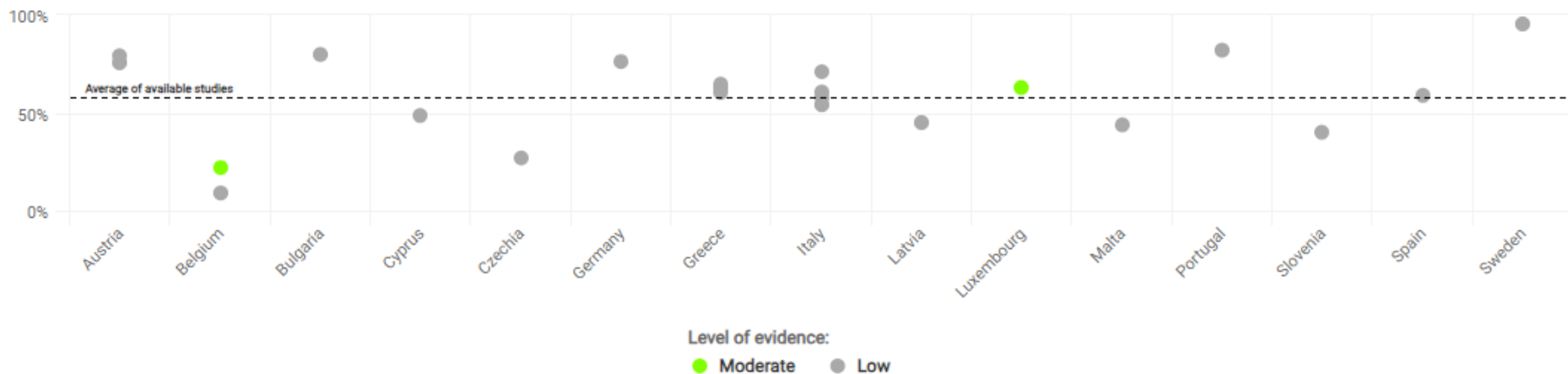

Figure 3. Routine diagnostic test: Prevalence (%) of HCV antibodies among PWID, by country, 2021 or latest available data

EDR 2023: Λοιμώδη νοσήματα

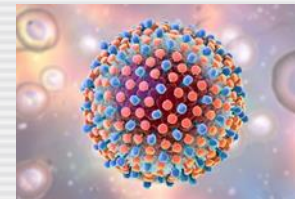
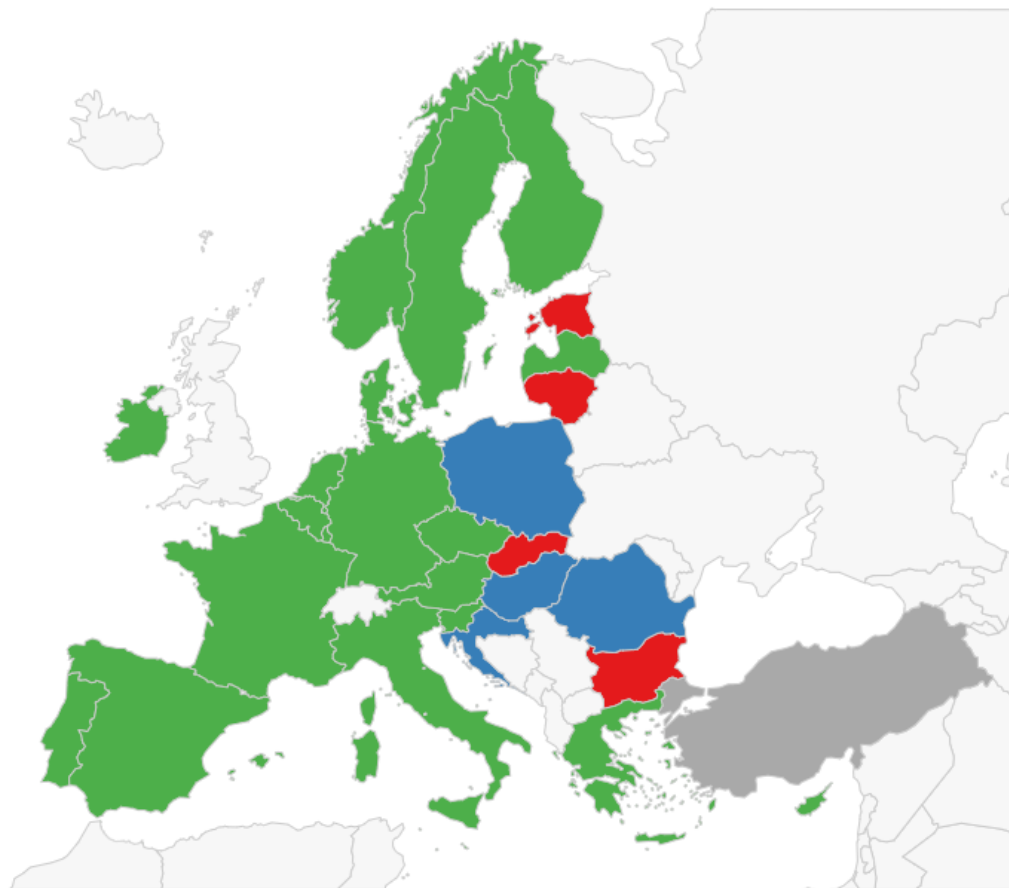

Figure 7. Countries with viral hepatitis policy inclusive of PWID, 2021

● No policy ● Policy in preparation ● Inclusive policy ● Missing

Source: EMCDDA

European Monitoring Centre
for Drugs and Drug Addiction

emcdda.europa.eu/edr2023

#EuropeanDrugReport2023

#HealthierEurope #MoreSecureEurope

emcdda.europa.eu

 twitter.com/emcdda

 facebook.com/emcdda

 youtube.com/emcddatube

 flickr.com/photos/emcdda